

Olga Černá dokončuje knihu o vymyslených zvieratách Miroslava Šaška

Keď sa povie to je Praha – rozhládenému Piešťancovi sa hneď vybaví Hradčany a orloj so smrtkou, o ktorej spieva Jožo Ráž. Deťom sa v pamäti objavia slony i tigre z pražskej ZOO, chlapom pivo z atraktívnej pivárne U Fleků. Ale! Keď sa povie To je Praha, kde zámeno „to“ je napísané veľkými písmenami, skúsení knihomoli vedia, že ide o parádne ilustrovanú knihu plnú veselých aj vážnych reálií o českej stovežatej. V Mestskej knižnici v Piešťanoch ju v novembri prezentovali dve dámy: ilustrátorka Michaela Kukovičová a autorka textov, Olga Černá. Besedu moderovala bývalá piešťanská knihovníčka, Julia Džambazovič, výtvarníčka a učiteľka zo Základnej umeleckej školy. Netradičné priezvisko si Julie vyvydala. Pôvodne sa totiž volala Černá, pochádza z Čiech, podobne ako autorka dvoch kníh – Prahou kráči lev a To je Praha, Olga Černá. Práve s Olgou, ktorá síce nežije v samotnej Prahe, ale hlavné mesto pozná veľmi dobre, je náš rozhovor.

Uvedte dôvod, prečo ste merali takú dlhú cestu z Prahy až do Piešťan?

Prijali sme s mojou kolegyňou Michaelou Kukovičovou pozvanie tunajšej mestskej knižnice, aby sme odprezentovali našu spoločnú knihu To je Praha. V knihe je veľa špecifik, ktoré Praha ponúka.

Kam by ste pozvali deti z Piešťan a čo im v Prahe ukázali?

Určite by toho bolo veľmi veľa. V knihe nemôžu chýbať najdôležitejšie stavby, akými sú napríklad Pražský hrad, staromestský most alebo orloj, o ktorom väčšina detí vie. To sú miesta, ktoré sú bežne známe. My sme sa však pokúšali vložiť do knihy aj atraktívne, slovenskej verejnosti menej známe miesta a tiež povesti, alebo zaujímavých ľudí, ktorí v Prahe žili. Predstavili sme tiež okrajovejšie štvrte, akými sú Žižkov a Vyšehrad.

Ste bývalou agronómkou, píšete však i blogy, rozprávkové knihy, boli ste knihovníčkou. Ak urobíme prienik a podobenstvo, dalo by sa povedať, že v reči poľnohospodára je úderný, dobre a rýchle napísaný blog ako taká šťavnatá, zrelá, sem tam trochu štiplavá redkvička a rozprávkovú knihu prirovnať zrelému lánu žltej pšenice, ktorá musí dlho zrieť?

Pre niekoho je to tak ako hovoríte. A pre niekoho ani nie tak v praxi, lebo knižky, ktoré vyšli mne, nemajú veľa text. Hlavná je ilustrácia. Ale pre mňa je hlavný dôvod pre písanie blogov ten, že keď som dlhý čas tvorila knihy pre deti, zaujímalo ma, či dokážem písať aj pre dospelých. Takže som si vyskúšala tvorbu blogov, ktoré nemusia mať vždy pozitívne znenie - tak ako ho majú detské knihy.

Čo si pozriete v Piešťanoch, okrem knižnice a našich detí?

Veľmi sa teším, že po predstavení knihy si s kolegyňou zjídeme do mesta i kúpeľov. Cheme nasať atmosféru a niekde sa dobre naobedovať.

Ako vnímate podujatie, kde ste jednou z ústredných postáv besedy s deťmi?

Pre mňa je vždy zaujímavé, keď vidím spätnú väzbu, aby som vedela, čo mám ešte v knihe dovysvetliť.

Deti pekne reagovali na pražské bludisko so zrkadlami na Petříne, takže ste ich oslovili príťažlivou témou i jej stvárnením cez psíka, ktorý v rôznych typoch zrkadiel mení podobu. Raz je štíhly, inokedy pripomína placku. Čo ešte nájdeme vo vašej knihe?

Deti ešte zaujalo jedlo, pýtali sa, kde robia v Prahe dobré chlebíčky, zmrzlinu alebo párky, kde sa dá jazdiť na korčuliach alebo dokonca lyžovať.

A kde je teda podľa vás najlepšia zmrzlina a pivo?

Najlepšia je v pasáži Světozoru a pivo? Nie som pivár, ale fajnšmekri vyhlásili, že najlepšie je U Fleků, no v súčasnosti je v Čechách veľa malých pivovarov, kde varia tiež veľmi chutné pivo.

Idú Vianoce, aké budú tie vaše?

Bývam v malom domčeku na vidieku blízko Prahy, takže sa budem snažiť upratať, napiecť cukrovinky. Mám už dospelé deti, teším sa, že sa všetci zídeme pri štedrovečernom stole.

Prezradte, na čom momentálne pracujete?

Dopisujem knihu, ktorá nadväzuje na publikáciu To je Praha. Tá bola inšpirovaná Miroslavom Šaškom. V jeho pozostalosti sa našla kopa zvierat, ktoré si vymyslel, takže ich oživujem, píšem, kde žijú, čím sa živia, čo robievajú.

Boli ste agrónomkou, aj knihovníčkou, čím ste teraz?

Pracovala som v kníhkupectve aj v knižnici a teraz som zmenila pôsobisko, už dva roky som sprievodkyňou v kláštore v Milecku.

A ešte obligátna otázka: rozumejú slovenské deti češtine a opačne?

Ďaleko lepšie rozumejú slovenské deti českým ako opačne. Je to tým, že na Slovensku je viac rozšírené sledovanie českej televízie, filmov, českých kníh. Tu je to zabehnuté. Má to tradíciu. V Čechách, bohužiaľ, už nie sú deti, ktoré bežným slovenským slovám rozumejú, čo je samozrejme škoda.

Piešťany 23. 11. 2016

Autor rozhovoru: Viera Dusíková

Účastník rozhovoru: Olga Černá

Projekt: Keď čítanie je čtení

Projekt podporil Úrad vlády SR